N°. 2805

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 22 JU[illegible]

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de [illegible] Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Julij.

De stad Delft, van de hollandsche steden eene der vermaardste, heeft in de laatste weken in belangrijkheid voor den landgenoot ongemeen gewonnen. Zij is de plaats waar sedert tien jaren de heer Simons, minister van Binnenl. Zaken werkzaam was, niet slechts als direkteur der koninklijke Akademie, maar vooral in zoo vele andere betrekkingen, dat de stad Delft, inzonderheid ten gevolge van zijne direkte tusschenkomst of indirekte bemoeijingen, geacht mag worden te zijn wat zij thans is geworden. Ook uit dien hoofde zal het niet van belang ontbloot zijn na te gaan in welke mate art. 166 der Grondwet, volgens hetwelk »de belijders der onderscheidene godsdiensten gelijke aanspraak hebben op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen," te Delft gehandhaafd is. Blijkt uit een in te stellen onderzoek, dat er daar gehandeld werd alsof dat artikel niet bestond, — hoezeer zou dat niet strekken ter bevestiging van wat uit Delft aan de *Arnhemsche Courant* werd geschreven, dat de heer Simons »gewoon was den meest onverdraagzamen toon aan te slaan, overal tegen Rome en de papen fulmineerde en op de algemeene vergadering der geheime genootschappen, dit jaar te Middelburg gehouden, waar hij met den heer de Brauw was afgevaardigd, gesproken heeft, alsof het Roomsch-Catholicisme uit Nederland moest worden gedreven en uitgejaagd." Hoe dit zij — wij laten hieronder de rezultaten van een met zorgvuldigheid gedaan onderzoek volgen, na, inmiddels in 't voorbijgaan aangestipt te hebben — de aanleiding daartoe ligt voor de hand — dat de minister van Binnenlandsche Zaken maar geen enkelen Katholiek of anderen dissenter in 't gansche land heeft kunnen vinden, waardig en geschikt om in eene der twee kommissiën plaats te nemen, door ZEx. tot dus verre benoemd, in de kommissie ter zake van de landengte van Suez of in die tot onderzoek voor de behoeften van het onderrigt in den landbouw. Na dit vooraf aangestipt te hebben, deelen wij mede de

STATISTIEK VAN DELFT.

De statistiek der bevolking was den eersten Januarij dezes jaars 19.144. De wettig gedomiliceerde bevolking is verdeeld als volgt:

Katholieken	7339
Nederl. Hervormden	9877
Waalsche Hervormden	230
Engelsche Hervormden	2
Schotsche Hervormden	10
Anglikaansche Episkopalen	7
Evangelische Lutherschen	497
Mennonieten	14
Remonstranten	67
Christelijke Afgescheidenen	102
Jansenisten	63
Nederd. Israëlieten	132
Portugeesche Israelieten	12
Niet gemeende gezindheden	13
Totaal	18,365

7339 Katholieken en 11,026 niet-Katholieken geeft dus eene verhouding als van $7\frac{1}{3}$ tot 11. De bedieningen, ambten en posten zijn verdeeld als volgt:

§ I.

Gesalarieerde bedieningen, posten en ambten der stad.

Getal		Kath.	Niet-Kath.
1	Burgermeester		1
2	Wethouders	1	1
17	Leden van den Raad (1)	2	15
1	Sekretaris der Stad		1
1	Kommies ter Sekretarie		1
5	Klerken ter Sekretarie		5
1	Ontvanger		1
28		3	25
28	Transport	3	25
3	Boden		3
1	Architekt		1
1	Opzigter		1
1	Generale Wijkmeester		1
7	Wijkmeesters	1	6
1	Kommies voor de militaire zaken	1	
7	Brandmeesters	1	6
1	Direkteur van de Stads Bank		1
2	Klerken » » » »		2
1	Direkteur der plaatselijke Belastingen		1
1	Hoofdkommies en Roeijer		1
1	Ontvanger		1
1	Geagreëerde		1
1	Kommies der Direktie		1
14	Kommiezen	3	11
1	Deurwaarder der plaatselijke belastingen		1
1	Kommissaris van Policie		1
1	Inspekteur van Policie		1
10	Agenten van Policie	5	5
1	Torenwachter		1
3	Korporaals der nachtpolicie	1	2
18	Agenten der nachtpolicie	7	11
6	Hulpwakers	3	3
8	Hulpkommiezen voor de nachtdienst	1	7
1	Drukker		1
1	Muziek-Direkteur		1
1	Klokkenist		1
1	Opwinder van uurwerken		1
1	Schipper op Stads Jagt		1
1	Pikeur van de Rijschool		1
1	Direkteur der gemeente-begraafplaats		1
3	Stads schoolmeesters		3
4	Stads geneesheeren	2	2
2	Stads heelmeesters		2
1	Stads vroedmeester		1
4	Stads vroedvrouwen	1	3
1	Stads apotheker		1
1	Buitengewone stadsvroedvrouw		1
1	Rektor van het gymnasium		1
1	Prorektor » »		1
2	Lektoren » »		2
2	Præceptoren » »		2
1	Ingenieur van de Gasfabriek		1
1	Boekhouder		1
1	Klerk	1	
152		30	122

(1) De leden van den Raad trekken wel geen salaris, maar genieten toch een klein présentiegeld.

Verhouding dus $7\frac{1}{3}$ Katholieken $40\frac{1}{3}$ niet Katholieken.

§ II.

Niet gesalariëerde Bedieningen, posten en ambten, die een burgerlijk bestaan opleveren.

Getal		Kath.	Niet-Kath.
4	Inbrengers en Inbrengsters in de Stads Bank		4
1	Direkteur van den Lakenhal		1
1	Keurder van Lakens en Karsaaijen		1
1	Raamwachter		1
1	Afslager van de Visch		1
2	Waagmeesters		2
2	Stads Aanplakkers		2
2	Wijkmeesters van de Virtels		2
2	Omroepers	1	1
6	Bidders ter Begrafenis	2	4
3	Hoofdlieden der Lijkdragers		3
4	Rouwverhuurders		4
1	Verhuurder van Lijkkoetsen		1
2	Waardeersters van Meubilaire Goederen		2
2	Keurmeesters van de Visch	1	1
1	Marktmeester van de Beestenmarkt		1
1	Gaarder van het Jaar- en Weekmarktgeld		1
2	Keurmeesters van de Aardappelen enz.	2	
3	Keurmeesters van het Hooi		3
1	Hooiweger		1
42	Transporteeren	6	36
42	Transport	6	36
2	Hoofdlieden van de Kolen- en Kalkdragers		2
4	Hoofdlieden der Turfdragers	1	3
1	Overman van de Turftonaters		1
3	Koornmeters	2	1
1	Overman van de Kolenmeters	1	
4	Meters of Wegers van Kolen, Kalk enz.	1	3
2	Meters van de Plateelbakkers aarde		2
4	Houtvaamleggers en Steentellers	1	3
2	Aanteekenaars van Bestelgoederen		2
5	Kommissarissen van Veeren	2	3
28	Schippers op verschillende Veeren	5	23
98		19	79

Verhouding dus $7\frac{1}{3}$ Katholieken tegen $32\frac{1}{2}$ niet-Katholieken.

§ III.

Ambten, Bedieningen en Posten, die alleen eer of last opleveren.

Getal		Kath.	Niet-Kath.
6	Leden der Kommissie van beheer over de Brandspuiten	1	5
21	Adsistent-Brandmeesters	11	10
4	Kommissarissen van de Bank van Leening		4
2	Kommissarissen over de Armen-Inrigting		2
2	Kommissarissen over den Schouwburg	1	1
7	Kommissarissen ter keuring van alle Levensmiddelen	3	4
5	Marktmeesters van de Graanmarkt	1	4
3	Kommissarissen over de Boter- en Kaasmarkten	2	1
3	Kommissarissen over de Vischmarkt	2	1
3	Kommissarissen over de Vleeschhal	1	2
8	Leden der Plaatselijke Kommissie van Geneeskundig Toevoorzigt	1	7
5	Curatoren van het Gymnazium	1	4
9	Leden van de Schoolkommissie, belast met de direktie der openbare Armenscholen	3	6
2	Raadskommissarissen, belast met de aangelegenheden der Muziek	1	1
3	Raadskommissarissen over de Badinrigting		3
83		28	55

Verhouding $7\frac{1}{3}$ Katholieken = 14 niet-Katholieken.

§ IV.

Ambten, bedieningen en posten, niet tot het Plaatselijk Bestuur behoorende.

Getal		Kath.	Niet-Kath.
1	Hoogheemraad van Delfland		1
4	Hoogheemraden		4
1	Sekretaris		1
1	Penningmeester	1	
2	Beëedigde Klerken		2
1	Fabriek-Landmeter		1
3	Boden		3
12	Hoofdingelanden	4	8
12	Plaatsvervangers		12
1	Kantonregter		1
2	Plaatsvervangers	1	1
1	Gedelegeerd Ambtenaar van het Openbaar Ministerie		1
1	Griffier		1
1	Plaatsvervanger		1
1	Deurwaarder		1
3	Kommissarissen tot toevoorzigt over het kantonaal huis van Bewaring		3
10	Leden van de Kamer van Koophandel	1	9
1	Direkteur der koninklijke Akademie		1
4	Hoogleeraaren		4
14	Leeraren		14
3	Onderwijzers	1	2
8	Leden van Bestuur van het K. Inst. van Ing.		8
87	Transporteeren	8	79

Getal		Kath.	Niet-Kath.
87	Transport	8	79
12	Leden van Bestuur van het K. Inst. voor Land- taal- en volkenkunde van Nederl. Indië. . .		12
1	Direkteur der Posterijen		1
1	Kommies		1
1	Surnumerair		1
1	kantoorknecht		1
4	Bestelders van brieven		
1	Ontv. van Zegel-Regist.- en Successieregten.		1
1	Kontroleur der Direkte belastingen etc. . .		1
5	Leden van het kollegie zetters der Dir. belast.	1	4
2	Kommissarissen tot regeling van de personele belasting		2
3	Rijksschatters voor de personele belasting.		3
6	Tegenschatters	2	4
1	Ontvanger der direkte belastingen . . .		1
1	Geagreëerde		1
1	Geëmploijeerde		1
1	Deurwaarder.		1
1	Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en accijnsen		1
2	Geagreëerden.		2
1	Geëmploijeerde		1
9	Kommiezen	1	8
2	Rijks-Roeijers		2
1	Meter en taxateur van de turf. . . .		1
1	Scheepsmeter		1
1	Arrondissements-ijker		1
1	IJker voor het vaatwerk.		1
1	Brander van het vaatwerk.	1	
1	Keurmeester van het boter-vaatwerk . .		1
1	Gekwalificeerde		1
1	IJker van botervaten		1
1	Gekwalificeerde		1
1	Keurder van het zout.	1	
1	Rijks-veearts	1	
155		15	136

Verhouding: 7½ Katholieken = 68 niet-Katholieken.

De gebeurtenissen in Spanje hebben een geheel ander aanzien, dan zij zich aanvankelijk schenen te vertoonen. De eerste telegrafische berigten spraken van een opstand te Madrid, ten gevolge van het aftreden van Espartero uit het spaansche gouvernement. Intusschen, die opstand is voorafgegaan door een rapport aan de Koningin, ten gevolge waarvan het gansche rijk in staat van beleg is verklaard. Intusschen hoe gewigtig ook het dekreet is, waarbij een gansch land in staat van beleg, dat is onder de diktatuur van de militaire magt wordt gebragt, waaraan alle burgerlijke gezagvoerders ondergeschikt worden — de beweegredenen door het ministerie O'Donnell in het rapport ontwikkeld, zijn ditmaal nog gewigtiger, dan het dekreet, dat er uit gevolgd is. Het dekreet toch kon het gevolg zijn van een voorbijgaanden toestand en slechts een zeer beperkt karakter hebben. De motieven daarentegen door het rapport aangegeven, laten geen twijfel of O'Donnell heeft een *coup d'état* op het oog. Hij wil de diktatuur om Spanje van de anarchie te redden. Hij acht het hoog tijd dat de revolutie bedwongen wordt. En dewijl daaraan noch door het vorig gouvernement, noch door de Cortes een einde is kunnen gemaakt worden; zoo wil hij alle magten in ééne hand hebben zaamgevat om aan de revolutie met alle kracht het hoofd te bieden. De toestand van Spanje wordt in dat rapport met levendige kleuren geschilderd. Wat het rapport zegt is zuiver waarheid. Vriend en vijand van Spanje hebben reeds sinds lang gezegd, dat men komen zou tot het punt, waarop men zich daar thans bevindt. Uit de militaire revolutie, is de demokratische revolutie ontstaan, en uit deze heeft zich zeer konsequent ontwikkeld de socialistische. Men is er thans aan toe, om het arme volk, door socialisten opgezet, met geweld van wapenen te moeten terug houden van het plunderen der rijken.

En het is in zulk een gevaarlijken toestand, dat in het ministerie tweespalt ontstaan is tusschen Espartero en O'Donnell: de een, die der revolutie wil blijven in de hand werken om als haar hoofd door de revolutie, tot het diktatorschap op te klimmen; de ander, die haar wil bedwingen en te dien einde het diktatorschap aangrijpt in overeenstemming met de Koningin. Waar de quæstie zóó staat, kan de keus niet twijfelachtig zijn, ten minste voor al wie, gelijk wij, buiten den strijd staat, en dien slechts van verre aanziet.

Het gebeurde met den voormaligen minister van Binnenlandsche Zaken, den heer Escosura, is slechts gelegenheid, geen oorzaak. Maar ook die gelegenheid pleit voor O'Donnell tegen Espartero. De laatste revolutiën in verschillende spaansche provinciën waren blijkbaar socialistische. Overal werd het gepeupel in beweging gebragt onder den kreet van: *wee aan de rijken*! Met moeite waren die bewegingen onderdrukt, en niet zonder bloedvergieten waren de misleide bevolkingen tot rust gebragt. Ongetwijfeld zijn er maatregelen noodig, ten einde zulke uitersten te voorkomen. De heer Escosura, als minister van Binnenlandsche Zaken, moest die voorstellen. Wat doet hij? Terugkomende van de provinciën, waar de opstand met geweld is moeten worden verwonnen, heeft hij haast om openlijk het *heilig regt* van den opstand uit te roepen, de schuld van de revolutie te werpen op de behoudende partij, die er het slagtoffer van is, en maatregelen van beteugeling te beramen, tegen de socialisten, tegen de revolutiemakers, zult ge meenen? volstrekt niet, neen alleen tegen de behoudende pers. Met alle regt is de heer O'Donnell daarover in verontwaardiging uitgebarsten en heeft hij verklaard niet slechts dat hij zich daartoe nooit zou leenen, maar dat hij geen oogenblik in gezelschap zou blijven met den man, die het had durven bestaan zulke voorstellen in den ministerraad te brengen. En dewijl de heer Espartero zijn partijgenoot, den heer Escosura, in bescherming genomen had, zoo was daarmeê ook de breuk tusschen Espartero en O'Donnel voltrokken. Toen de generaal Espartero aan de Koningin verklaarde, dat Escosura niet mogt worden verwijderd uit het ministerie dan te gelijk met O'Donnel, of dat hij anders zijn demissie aanbood, heeft de Koningin dat ontslag aangenomen. O'Donnell heeft onmiddellijk, in één paar uren tijds, een nieuw kabinet gevormd en het rapport ingediend waarvan wij boven spraken, en waarmeê een *coup d'état* aanvangt. Ware Espartero meester van het terrein gebleven, dan zou men insgelijks een *coup d'état* gehad hebben, maar in een anderen zin, met eene abdikatie van de Koningin, en een vernieuwd regentschap van Espartero, en de revolutie *en permanence*.

Wat nu? Het is onmogelijk te zeggen. O'Donnel is meester gebleven van Madrid. Maar wat daar buiten omgaat is onbekend. Nadere tijdingen zijn niet vernomen, dewijl vermoedelijk de lijnen van den telegraaf zijn gebroken. Waar Espartero gebleven is na zijne aftreding, wordt nergens gemeld. Het is te veronderstellen, dat O'Donnel hem in Madrid bewaakt. Zulks is althans van het grootste belang. Want Spanje is niet gelijk Frankrijk, waar alles staat of valt met Parijs. Na Madrid zal O'Donnel met de provinciën hebben te rekenen, die, niet gewoon lastbrieven van Madrid te ontvangen, naar eigene inzigten handelen.

De positie van den generaal O'Donnell is zeer moeijelijk. Hij, die het begin heeft gesteld van de revolutie, die nog altijd voortwoedt, die daartoe met schending van eed en pligt het leger heeft misbruikt, dat niet weinig is ontzedelijkt, kan hij de man zijn, die de revolutie fnuikt, waarvan hij-zelf de eerste bewerker is? Zal hij kunnen rekenen op het leger dat door hem-zelven ontrouw is gemaakt? Ziedaar vragen, die men niet anders dan met een bedenkelijk hoofdschudden kan beantwoorden; want niets van dat alles ligt in den gewonen loop der dingen.

Intusschen staat op dit oogenblik alles in Spanje op het spel, zoowel het hoofd van O'Donnel als de troon van Spanje en het leven der Koningin.

Wij laten hier een uittreksel volgen van het rapport van den generaal O'Donnell en zijn ambtgenooten aan de Koningin van Spanje, dat wij hierboven besproken hebben.

»Bij de verhitting der hartstogten, de wrijving der belangen, de vurige worsteling der partijen, die de verschijning van elke staatkundige omwenteling vergezellen en volgen, zijn sedert de overwinning van Julij 1854 nog gekomen de afwezigheid van alle stelselmatige staatkundige en administratieve wetgeving, de hernieuwing en de vervanging van alle openbare burgerlijke ambtenaren, de opeenhooping van groote vraagstukken, gewigtig hetzij uit het maatschappelijk of godsdienstig oogpunt, de dynastieke oorlog in de provincie Arragon ontvlamd, ziekte, hongersnood, voordurende verstoring der openbare rust in alle deelen der monarchie.

»Om dit zoo droevig schouwspel te volmaken, zijn de laatste opstanden, die een geheel maatschappelijk karakter dragen, op groote schaal in de rustige provinciën in het midden des schiereilands uitgebroken, en hoewel van minder hevigen aard, hebben zich van daar naar andere provinciën uitgebreid.

»Het was te vergeefs, het valt smartelijk om te zeggen, het was te vergeefs, dat de konstitutionneele Cortes in hunne omzigtigheid en wijsheid, en dat het afgetreden kabinet met ijver en patriotismus getracht hebben de invasie, den aangroei en den voortgang dezer rampen en kwalen te bestrijden. Noch de tegenwoordigheid, het gezag en de medewerking van het Parlement, noch het gebruik maken der magt, waarmede het afgetreden ministerie bekleed was, noch de staat van beleg volgehouden of ingesteld op sommige streken, noch de spoedige en voorbeeldige uitvoering van het krijgsregt door de gebiedende wet der noodzakelijkheid voorgeschreven, hebben tot nog toe de maatschappelijke en staatkundige tucht kunnen herstellen, de openbare vrede bewaren en de stoffelijke orde voor eenigen tijd bevestigen.

»Deze krizis vordert noodzakelijkerwijs eene verandering in het regeringsstelsel; zij vordert eene staatkunde van vereeniging en verzoening tusschen alle mannen en alle partijen, die in de konstutitionneele monarchie bestaan; zij vereischt eene regtvaardige en genoegzaam krachtige onderdrukking van alle ontbindings-elementen, die in de diepte woelen of de oppervlakte der maatschappij beroeren; eindelijk vereischt zij de oogenblikkelijke zamentrekking en onvoorwaardelijke eenheid van de openbare magt, te gelijkertijd zijn handeling naar alle kanten uitstrekkende met voorzigtigheid en gematigdheid maar tevens met nadruk, opdat deze handeling niet door verpoozing ontzenuwd worde, opdat zij niet in gedeeltelijke en vruchtelooze pogingen ontaarde, opdat zij door een grooter en magtiger schok aan het beginsel van het gezag *zijn* veerkracht terug geve, aan de wetten hun eerbied, aan de heiligste regten der burgers hun waarborg, aan de bevolkingen de zedelijke orde en den inwendigen vrede aan de monarchie.

»Het is op deze en op geen andere wijs dat in deze onvergelijkelijk minder gebiedende en moeijelijke omstandigheden, men in Spanje zoowel als daar buiten, de maatschappijen van hare ontbinding en de natiën van haar ondergang heeft kunnen redden.

»De Regering voedt de vaste hoop dat door het groote middel, dat zij aan Uwe Majesteit voorstelt en door de andere middelen, waarom zij slechts in het voorbijgaan gevraagd heeft, ten gevolge van de overhaasting waarmede zij het rapport aan de hooge oplettendheid van H. M. onderwerpt, het haar gegeven zal worden van spoedig het verheven doel te bereiken dat zij op het oog heeft, en waarmede de natuurlijkste, de heiligste, de krachtigste pligt in verband staat van elk wettig gezag.

»Als zij dat bereikt heeft gesteund, door de krachtige hulp der openbare meening, die zich ten hare voordeele met nadruk geuit heeft, zal zij zich haasten een anderen niet minder heiligen en gebiedenden pligt te vervullen, die van de normale orde te herstellen en haar gedrag aan het oordeel der Cortes te onderwerpen, en in het Staatsbestuur zoowel als in haar betrekkingen met het Parlement naauwkeurig de beginselen van eerbied voor de wet en liefde tot de vrijheid toonen, die een voorwerp van vereering voor de tegenwoordige raadslieden gedurende hun geheele loopbaan zal wezen."

Volgens geruchten zouden pogingen, andermaal aangewend tot benoeming van een minister van Marine, weder mislukt zijn; het vroeger voornemen tot benoeming van een direkteur-generaal van Marine, onder verantwoordelijkheid van een tegenwoordig minister zou weder opgevat zijn; men moet daarbij het oog hebben op den minister van Buitenlandsche Zaken, bij wien echter weinig geneigdheid daartoe bestaat, waardoor de uitvoering van dit plan wederom vertraagd is.

Men schrijft ons uit 's Hage, dd. 18 Julij:

»Tot op heden is er nog geen minister van marine benoemd. Zijn echter mijne informatiën juist, dan zou er bij de regering het plan bestaan om in de gegeven omstandigheden een direkteur van marine aan te stellen en er onderhandelingen te dier zake geopend zijn met den kapt.-luit. Esscher. De verantwoordelijkheid van het ministerie van marine zou dan bij een der overige ministers gevoegd worden. Eene soortgelijke kombinatie zou ook welligt met het vakante ministerie voor de roomsch-katholieke eeredienst plaats hebben. (*Amst. Ct.*)

Men schrijft ons uit Alphen, Maas en Waal, dat aldaar op den 24 Junij jl. de WelEerwaarde heer, J. J. Jurgers het feest zijner vijfentwintigjarige herderlijke bediening in die parochie heeft gevierd. De uit een aantal huizen wapperende vlaggen, de versieringen, zoo in de kerk, als op den weg van de pastorie naar deze, aangebragt; de geschenken hem van wege de parochie en door het zangerskoor aangeboden; getuigden, dat de jubilaris zich in de hoogste mate de liefde en genegenheid zijner kudde heeft weten te verwerven. Mogen de gebeden, dien dag voor zijn welzijn ten Hemel opgezonden, niet onverhoord blijven.

Eergisteren en gisteren is het ijzeren kruis, een kunststuk van smeedwerk uit de middeneeuwen, hetwelk tot 1650 op den groote St. Lourenstoren te Rotterdam heeft gestaan; aldaar tot 1855 is bewaard gebleven, en alstoen, tegen taxatie door het bestuur dezer stad werd afgestaan, geplaatst geworden op de R. K. St. Laurenskerk, in den Houttuin alhier, en is nu weder een sieraad voor die kerk en deze stad. (*R.C.*)

Men verneemt dat de heer A. J. Offermans, kunstschilder te 's Gravenhage, aan de R. K. kerk te Rijswijk een schilderij door hem vervaardigd ten geschenke heeft gegeven, voorstellende den H. Vincentius, werken van liefdadigheid uitoefenende; welke schilderij geplaatst is als altaarstuk in de kapel bijzonderlijk bestemd voor de Zusters van Liefde, wier belanglooze christelijke ijver in het verplegen van zieken, het geven van onderwijs en andere liefdadige werken den schilder aangespoord heeft zijn penseel te bezigen om haar een klein bewijs zijner hoogachting en hulde te brengen.

Naar wij van goederhand vernemen, heeft de baron van Raders de uitvoering van zijn plan ter kolonisatie van Suriname met Nederlanders, opgegeven, wegens ver-

schillende tusschen beide gekomen bezwaren, maar vooral naardien hij niet heeft kunnen erlangen den afstand van den grond, benoodigd om van het te ontginnen terrein een waterweg, loopende tot in de stad Paramaribo te kunnen graven. (*Utr. Ct.*)

Men meldt uit Elten, dd. 19 Julij: Gisteren avond heeft alhier voor de aankomst van den 5den trein van Arnhem, een buitengewoon voorval plaats gehad. Tusschen het station alhier en Zevenaar is op den machinist die den trein voerde, een schot gelost, welker kogel dezen langs de hand heen vloog; de eenige minuten later passerende extra-trein van Rotterdam is hetzelfde wedervaren. Het zal noodzakelijk zijn, dat hierna een ernstig onderzoek plaats hebbe, opdat dergelijke feiten zich niet weder herhalen. (*Arnh. Ct.*)

Eene vreemde vrouw kwam dezer dagen te Sleen in een huis, waar een kind eensklaps hevig ongesteld werd. Eenige vrouwen, die het kind kort daarna zagen, verkeerden in den waan, dat het *behekst* zoude zijn, ten gevolge waarvan zij overeenkwamen, om gemelde vreemdelinge de *vuurproef* te laten ondergaan. Naar men zegt is zij vrij erg mishandeld. Door angst gedreven, wegens de folteringen, was zij genoodzaakt te bekennen dat het kind *behekst* was, ter voorkoming van verdere ongelukken. Naar men verneemt, hebben de schuldigen reeds alles bekend, zoodat zij vermoedelijk door een regterlijk vonnis overtuigd zullen worden, dat de *heksen* in hun brein bestaan. (*H.*)

Z. M. heeft benoemd tot broeder der orde van den Nederl. Leeuw P. K. Görlitz; alsmede mr. A. Kikkert Schotborgh, eervol ontslagen als gouv.-sekr. der kol. Suriname; voorts aan de kommissie uit de Staten van Drenthe; benoemd tot bevordering der belangen van dat gewest in den aanleg en exploitatie van spoorwegen; magtiging verleend, om na de sluiting der tegenwoordige zomer-vergadering van de Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

's GRAVENHAGE, 20 Julij. Z. M. heeft bij besluit van 23 Junij jl., bepaald, dat het handgeld voor de rekruten die zich voor de koloniale dienst, hetwelk thans voor nederlanders *f* 60 en voor vreemdelingen *f* 40 bedraagt, voor de eerste tot *f* 80 en voor de tweede tot *f* 60 zal worden verhoogd, van welk bedrag aan de belanghebbenden dadelijk vóór hunne opzending naar Harderwijk een vierde zal kunnen worden betaald.

— Wij vernemen, dat ouverwijld een geregtelijk onderzoek is aangevangen, betreffende het instorten der getimmerten voor de toeschouwers bij het vuurwerk, waarmede het Costers-feest te Haarlem, besloten is. (*Haarl. Ct.*)

— De generaal-majoor baron Forstner van Dambenoy, minister van Oorlog, begeeft zich naar Aken, en is voornemens daar eene maand te verblijven, om er de baden te gebruiken.

HAARLEM, 19 Julij. Burgemeester en wethouders dezer stad hebben het zich tot eene aangename taak gerekend, hunnen dank te betuigen aan de ingezetenen, die niet alleen zoo veel hebben toegebragt tot opluistering van de jongste verloopen feestdagen ter gelegenheid der onthulling van het standbeeld van Lourens Janszoon Coster, maar die ook door gepaste vreugde, goede gezindheid en ongestoorde orde alles hebben bijgedragen, om de dagen van 15, 16 en 17 Julij, aan de nagedachtenis van den uitvinder der Boekdrukkunst, den roem van Haarlem gewijd immer in blijde en dankbare herinnering te doen blijven.

'sHERTOGENBOSCH, 17 Julij. Heden heeft alhier ten stadhuize eene vergadering plaats gehad van gekommitteerden uit den gemeenteraad, de kamer van koophandel en de spoorweg-kommissie dit Venlo met het gemeentebestuur en de kommissie der kamer van koophandel en fabrieken dezer stad over de gewigtige onderneming van den spoorweg van Vlissingen naar Pruissen. Men hoopt, dat deze bijeenkomst, even als die welke reeds in andere betrokken gemeenten zijn gehouden, tot resultaat zal opleveren, dat de daarstelling van dien spoorweg gewaarborgd worde. (*N. B. Ct.*)

MAASTRICHT, 18 Julij. Er bestaat op nieuw vooruitzigt, dat de spoorweg van hier naar Luik langs den Maasoever eerlang tot stand zal komen. Men verneemt althans dat de heeren van den Kun, hoofd inspekteur, en Badon Ghijben, hoofd-ingenier van den waterstaat in Limburg, deswege naar Brussel zijn vertrokken.

— Gisteren had in de nabijheid dezer stad op het station van den Aken-Maastrichtschen spoorweg, een groot ongeluk plaats; eenige werklieden, die zich op eenen wagen met kiezel en aarde geladen bevonden, werden door eene lokomotief dermate getroffen, dat een derzelve er het leven bij verloor.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Julij. De *Pays* verzekert, dat de tijdingen uit Spanje, met uitzondering van Arragon, niet verontrustend zijn.

— Men heeft het berigt ontvangen, dat geheel Arragon zich tegen de regering van O'Donnell heeft verklaard. De generaal Gurrea stond aan het hoofd der beweging. De Cortes vergaderen te Saragossa. 85 afgevaardigden waren den 18den Julij reeds daar aangekomen.

— Men heeft uit Madrid nog eenige bijzonderheden betreffende de aldaar plaats gehad hebbende gebeurtenissen ontvangen, die hoofdzakelijk hierop neerkomen:

De door den hertog de overwinning schriftelijk gegevene demissie en de daarop gevolgde gebeurtenissen maakten op de bevolking een diepen indruk en de straten en pleinen werden spoedig door een talrijk doch tot dusverre vreedzame menigte gevuld. Intusschen doorliepen verscheidene agenten de volkrijkste wijken om het volk tot oproer aan te hitsen en vliegende blaadjes riepen tot het grijpen naar de wapens op. De militie, die Espartero's vertrek niet wilde, vereenigde zich op verscheidene punten. De generaal San Miguel gaf zijne demissie als generaal-kommandant der hellebardiers en werd onmiddellijk vervangen door den maarschalk Manuel Concha. Al de troepen werden vervolgens gekonzigneerd; ook de municipaliteit nam zijn ontslag. Een geweerschot, dat voor het paleis werd gelost, wekte alarm; een soldaat der garde beantwoordde het schot, 'twelk men later bevond dat toevallig was losgebrand. Een regiment infanterie de houding ziende van een gedeelte der militie, vatte post in de Cale Mayor nabij de poort de Sol en in de Calle d'Alcola. Het groote plein werd door de nationale militie bezet.

Ten zes ure des avonds werd door omstreeks wijftig gedeputeerden, in het paleis der Cortes vereenigd, den prezident schriftelijk het verzoek gedaan om ingevolge de bepalingen in de laatste zitting genomen, onmiddellijk de vergadering bijeen te roepen. Een voorstel van censuur door den heer Madoz ondersteund, werd door 90 tegen eene stem goedgekeurd. De militie bezette op dat oogenblik al de balkons en het geschut stond op het plein Major en in de voornaamste straten en de cirkulatie was verboden. Ten acht ure van denzelfden avond begon het gevecht voor het paleis en op het plein Santo-Domingo. Ondanks de stemming der Cortes behield de Koningin haar ministerie. Op alle punten werden barrikaden opgerigt, en geheel Spanje in staat van beleg verklaard. De heer Alonzo Martinez werd tot burgerlijk gouverneur benoemd en de beide broeders Escosura gingen over tot de partij der opstandelingen. Tot tien ure duurde het vuur in de rigting van het paleis der Koningin voort.

De feiten, welke tot den strijd aanleiding gegeven hebben, zijn beknoptelijk deze:

De jagers te voet van het Pardo gezonden, waren aangekomen en hadden den koninklijke schouwburg bezet tegenover het paleis, waar hunne stelling zeer gunstig was. Ook het 3e bataillon der *ligeros* van de militie, wilden den schouwburg bezetten en ten gevolge daarvan geraakte men handgemeen. Met verlies werden de milicieus teruggedreven. De militie bezette op dat oogenblik het centrum der stad; namenlijk het ministerie van Binnenlandsche Zaken, het plein Mayor, de kerk San Isidoro, al de naburige straten en de balkons der huizen. Te middernacht wilde het garnizoen zich van de stellingen meester maken die door de militie werden bezet. De generaal San Miquel, ziende dat de troon in gevaar was en hoewel zijne demissie gegeven hebbende heeft zich gehaast op nieuw der Koningin zijne diensten aan te bieden.

Men sprak er van dat de Koningin, die door hare ministers omringd werd, dien nacht met hen en met de troepen naar een punt zou vertrekken, dat men evenwel niet noemde.

Sarragossa, door den telegraaf de tijding der demissie van den hertog der overwinning vernomen hebbende, heeft zich ten voordeele van dezen verklaard. De klokken werden des nachts geluid om de inwoners tot het verlichten hunner huizen te dwingen. De hertog der overwinning had de wijk genomen in het huis van zijnen sekretaris den heer Venancio Gurrea.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Julij. Gisteren avond heeft het Lagerhuis het wetsontwerp tot toekenning van pensioen aan de bisschoppen van Londen en Durham aangenomen, niettegenstaande de hevige tegenkanting van den bisschop van Exeter.

— Het Nightingale fonds bedraagt thans, blijkens kennisgeving van het komité, 35,000 £ waarvan 30,000 £ in lands fondsen is belegd.

Ten onregte heeft men gezegd, dat de generaal Infante aan het hoofd stond van de opstandelingen. Hij heeft zich bepaald tot de bijeenroeping van de 40 leden der Cortes en terwijl eene deputatie zich naar het paleis begaf, om aan de Koningin eene lijst van ministers aan te bieden, deed de generaal eene poging bij O'Donnell, om hem te bewegen niet op het volk te doen vuren.

— De gezagvoerder van een engelsch schip, onlangs van Sumatra teruggekeerd, verhaalt het volgende feit, dat door een blad van Boston wordt mede gedeeld:

»Eenige weken geleden, zegt de gezagvoerder, mij in de haven van Padang bevindende, zag ik daar twee katholieke zendelingen aankomen, met bevel in het binnenste des lands door te dringen, om er de wilden tot het Christendom te bekeeren. De inlanders van Sumatra zijn wreed en onbeschaafd, leven op boomen en worden als kannibalen beschouwd.

»De inwoners van Padang hingen de zendelingen een donker tafereel op van deze wilden en raadden hun zulk een gewaagde onderneming ten sterkste af. Doch niets kondo hen van hun voornemen afbrengen en zij drongen in onbekende wouden door.

»Twee weken later bragten Maleijers, die van de tijgerjagt terugkeerden, de afgeknaagde beenderen dier zendelingen terug, alsmede eenige gedeelten hunner kleedingstukken en twee kleine crucifixken, welke hun hadden toebehoord. Het is onzeker of zij verslonden zijn door de wilde dieren dan wel door de kannibalen."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Julij.

ONDERTROUWD (17 Julij): W. van Rossem Jr. met J. Schippers.

GETROUWD (17 Julij): A. A. Luder met J. H. S. van der Sluys. - H. Proost met G. J. Stroeve. - J. M. A. Vissers, wed. met M. F. Bruyns, wed.

BEVALLEN (14 Julij): H. C. van Es, geb. Deegen, Z. — (16 Julij): D Ruyter, geb. Brinkman, D - M. L. Steelink, geb. Schulmayer, Z. — (18 Julij): J. S. van Haeften, geb. Wijnands, Z.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		18 JULIJ 4½ u. gebl.	19 JULIJ 4½ u. gebl.		
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64⅝	64 11/16	a 64⅝	64 11/16
Dito Dito	3	76	76		
Dito Dito	4	95	94 15/16	95	
O. I. Leening 1844	4	94¼			
Amortis. Syndik.	3½		90½		
Handel-Maatschappij	4½	128⅝			
Aand. Rijn-Spoorw.	4½		100		
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½	99	99		
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	51⅝			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23¾	23¾	23⅞	
Dito	3	44⅞	45		
Dito Binnenl. à 5/m.	3	38¼	38 5/16	38½	38 7/16
Coupon-Bewijzen		6⅛	6⅛		
Amortisable Schuld			6 5/16		
Portugal, te Londen	3	45 1/16	45⅛		
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	103⅝	103⅝		
Dito Dito 1828 en 1829	5	102½	102⅝		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92¾	92¾		
Dito	4½	96⅞			
Dito bij *Hope*	4		86¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	86⅝			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5	94¾			
Inschrijving in Assignat.	6		65⅝		
Certifikaten van dito	6	65⅞	66		
Polen, Certifikaten	4	79⅞	79⅞		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	78⅝	78⅝	78⅝	78 11/16
Dito Nationale	5	80	80 1/16	80 5/16	80 1/16
Dito Nieuwe 1847	2½	40 11/16	40 7/16	40⅝	40½
Dito 1851 en 1852	2½	40 11/16	40 7/16	40⅝	40⅝
Dito Nieuwe	5	82¼	85½	85⅝	
Dito 1854	5	82¼	85½	85⅝	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	65⅞			
Dito	4		65½		
Aand., met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		*f* 317			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	105⅝			
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5		100⅛		
Braziliën	5				
Dito	4½				
Mexiko	3	22 9/16	22⅝	22⅞	
Dito Onbepaalde	3	22 9/16	22⅝	22¼	
Peru	4½				
Grenada, à £ 100	2½	18⅝	18⅝	19	
Dito Uitgestelde			7¼	7⅜	
Ecuador à £ 100		14¼	14⅝		
Venezuela, à £ 100	4½	29½	31½	33½	33
Dito Uitgestelde	1½	12 15/16	13⅝	14⅝	
Grieken, te Londen	5	6 9/16			

N. 5 pc. Stieglitz 95 3/16, ¼; Brost 81, 83; Gren. onb. 18⅞, 19; Ecuador onb. 14 1/16; Venezuela onb. 31¼, 33⅛, 3 .

Binnenl. fondsen prijshoudend, spaansche een weinig aangenamer. Naar Venezuela was voor engelsche rekening veel vraag, en werden dezelve ruim 2 pc. hooger verhandeld.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 19 Julij. Fransche 4½ pc. —; 3 pc. 70.95; 3 pc. Spanje 37½; id. 1¼ pc. 23; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 87½.

LONDEN, 19 Julij. Cons. 95¾; Spanje buit. 3 pc. 45; id. 1¼ pc. 23⅞; Comité-Bew. 5¾; Pass. 6½; Rusl 5 pc. 13½; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 99½; id. 2½ pc. 66¼; Sard. 5 pc. 92; Braz. 101½; Peru 4½ pc. 81½; Gren. uitg. 7¼; id. werk. 19¼; Mexiko 3 pc. 23; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 19 Julij. Met. 5 pc. 83¼; id. 4½ pc. 73¼; Bank-Aktiën 1100; Credit Anst. 381¼; Wissel op Londen 10.03; Amst. —; Parijs 119½; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 19 Julij. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 110¾; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22. Parijs 80¼; Amst. 143¼; Weenen 107¾; Petersburg —.

HAMBURG, 19 Julij. Spanje 1½ pc. 35⅝; id. 3 pc. 22¼; Rusl. 5 pc. 104; 3 pc. Mexikanen 13; 5 pc. Sardinië 92; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 19 Julij. 5 pc. Met. 81⅝; 1 pc. Spanje binneal. 23⅝; id. 3 pc. 37⅜; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parys	2/m.	ƒ 55⅝	Livorno	2/m	ƒ 39⅛
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 86½
Bordeaux	2/m.	» 55⅛	Petersburg	»	» 1.83
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6 w.	» 34⅝
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,75
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam	»	⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 18 Julij. Rogge. Nadat in het laatst der vorige en in het begin dezer week iets lager afgegeven was, vertoonden zich meerdere koopers tot zelfs iets hoogere prijzen; de omzettingen waren vrij belangrijk als volgt: 142/2 ℔ Kunda ƒ300 6/w; 145/2 ℔ Reval ƒ310 6/w; 145/2 ℔ Pernau ƒ304, ƒ308 6/w, 310 3/m.; 143/2 ℔ Kunda ƒ302 6/w; 142/2 ℔ Finsche ƒ297 1/m.; 145/2 ℔ Pernau ƒ300; 145/2 ℔ Reval ƒ307, 310 6/w; 143/2 ℔ Kunda ƒ303; 142/2 ℔ Reval 300; 144/2 ℔ dito ƒ304; 147/2 ℔ Amerikaansche ƒ310 6/w.

Gerst. Voor dit artikel waren dagelijks koopers tot de prijzen van den vorigen dag, doch meestal moest iets hooger besteed worden. Vooral waren de puike kwaliteiten gezocht, en successivelijk verkocht als volgt: 129/2 ℔ Libau ƒ295 6/w.; 130/2 ℔ Pernau ƒ300 6/w.; 132/2 ℔ dito ƒ307 6/w.; 127/2 ℔ Libau ƒ295 van den zolder; 126/2 ℔ Deensche ƒ215 6/w.; 127/2 ℔ gedr Zweedsche ƒ228, 230 6/w.; 126/2 ℔ Koersche ƒ290 6/w.; 133 2 ℔ Arensburg ƒ299 3/m.; 126/2 ℔ gedr. Zweedsche ƒ230, 232 6/w.; later ƒ234 6/w. geboden, 133/2 ℔ Arensburg. ƒ300 3/m.; 134,2 ℔ Werder ƒ298 6/w.; 128/2 ℔ Libau ƒ300 6/w.; 126/2 ℔ gedr. Zweedsche ƒ232.

Moutwijn. Verhoogde Zaturdag op ƒ21¾ en werd ook Maandag alzoo genoteerd; Dingsdag en Woensdag was a ƒ22 naar genoegen te koopen, doch Donderdag bleven eenige orders onuitgevoerd, ten gevolge waarvan heden de markt op ƒ22¼ verhoogde, terwijl er koopers overig zijn gebleven.

Jenever ƒ27.75; Amst. Proef ƒ29

ANTWERPEN, 19 Julij. Heden heeft men een partijtje van 276 b. Domingo *Koffij* voor exportatie verkocht.

Rijst met vraag naar gep. Aracan en vast prijshoudend; voor mooije kwaliteit heeft men ƒ8¼ vergeefs geboden.

Granen stil; een partijtje Engelsche Tarwe werd gedaan van ƒ18¾ a 19¼; voor gedroogde Riga Rogge betaalde men ƒ10¾ en voor disponibele Amerik. ƒ14¼.

PETERSBURG, 12 Julij *Talk* vast, in loco 146 R.

Hennep zeer begeerd, vooral Rein, waarin veel gedaan is van 27 tot 28 R.

Tarwe stil.

Rogge flaauwer.

Lijnzaad blijft zeer geanimeerd en stijgende, puik Morshansky is op levering in Aug. 9¼ R. Z. met 3 S. vooruit bet.

Potasch souteneert zich vast, in loco is niet onder 26 R. te koop.

LIVORNO, 12 Julij. *Suiker* met belangrijken omzet en rijzende. Men heeft betaald voorr K N°. 1 41 a 43 Lir.; B en H 40 a 42½; W en Z 39 a 41, tot deze prijzen kan men niet meer koopen, de houders vragen 1 a 2 lieres meer, hetgeen van Holland verwacht wordt, is reeds op levering verkocht.

LONDEN, 18 Julij. *Koffij*. Heden werd eene lading van 4448 b. Santos voor eene naburige haven zeilende verkocht tot 48 sh., alsmede eene lading van 4886 b. Rio good first tot 47 sh. voor de Oostzee.

Thee met eenigen omzet en ord. Congo tot 8½ a 8¾ p.

Suiker zeer flaauw en W. I. soorten ruim 6 p. lager.

Rijst stil doch vast; ca. 3000 Bengaal werden verkocht van 11.6 a 12 sh. voor goed middel blank.

Van *Tin* heeft men heden ca. 1000 blokken omgezet tot den verlaagden prijs van ongeveer 127.6 voor Banka.

Talk stil met verkoopers tot 53 sh. in loco en tot 51 sh. op levering.

Boter vaster, puike Vriesche 100 a 102 sh.

Er waren heden niet vele koopers ter *Graanmarkt*, evenwel vond de van Maandag overgebleven Inl. Tarwe nemers tot de hoogste notoring van dien dag; naar vreemde bestond weinig vraag en voor het verkochte werden de vorige prijzen bedongen. Alle overige graanartikelen prijshoudend. In Meel werd veel omgezet.

PORT-AU-PRINCE, 21 Junij. In den handel heerscht volslagen stilte, en de daling doet zich in bijna alle artikelen gevoelen..

Koffij 138 d.

Campèchehout 68 a 80 d. doch zonder vraag.

VALPARAISO, 31 Mei. *Koffij*: Costarica 14 a 14.50

Suiker: Holl. geraffin. met weinig affaire en op 2.62 genoteerd.

Huiden: Van de meeste verkoopen zijn de besteede prijzen niet bekend geworden, doch op dit moment is voor hungdried N°. 1 moeijelijk de noteringsprijs van 16 a 16.25 te bedingen middel Amerika wordt op 18.75 genoteerd.

Koper in staven flaauw; de prijs is gedaald van 22 50 op 21.50.

Van Brazil *Hout* zijn 4500 centenaars verhandeld a 2 d. van boord te ontvangen.

Salpeter: Te Iquique met verkoopers a 2.25.

Vrachten naar Engeland £ 4 a 4.10.

Wisselkoers op Londen 45½ a 46.

HAVANA, 29 Junij. *Suiker* willig; N°. 12 wordt genoteerd op 9½, N°. 13 op 10¼ a 10½ R. De uitvoeren bestaan uit 673,692 k., waarvan 262,118 k. voor het Noorden van Europa, tegen 889,871 k., waarvan 340,166 k. voor Europa, in 1855.

Vrachten £ 2 a 2.10 naar het Kanaal.

Wisselkoers op Londen 4½, 5 en 6 pCt. premie.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Julij. Muller, Clio, New-York. — 18 Julij. Harken, Havana Packet, Havana.

HELVOET, 18 Julij. Wiegmeijer, Eberhard, Baltimore.

BROUWERSHAVEN, 18 Julij. Kramer, Watergeus, en van Geelkerken, Delft, beide Akyab n. Rott.

UITGEZEILD:

HELVOET, 16 Julij Smit, Dorothea Henriëtte, Batavia. 18 Julij. Stikkel, Zwarte Zwaan, Valparaiso.

Advertentiën.

(2355) Voor de bewijzen van deelneming, gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijnen geliefden Zoon, den Eerw. Heer M. F. VAN LEUSDEN betoond, betuigt de ondergeteekende ook namens zijne overige kinderen zijnen hartelijken dank.

C. L. VAN LEUSDEN.

UTRECHT, 0 Julij 1856.

(2354) Voor de bewijzen van deelneming ons betoond bij het overlijden onzer geliefde Moeder en Behuwdmoeder, ELISABETH STOOTERS, betuigen wij onzen hartelijken dank.

HAARLEM, 19 Julij 1856.

J. VAN DER PIGGE.
Uit aller naam.

MAGAZIJN

VAN DE NIEUWSTE

Gouden en Zilveren Werken, Byouterien enz.

De ondergeteekende heeft de eer UEd. de ontvangst te berigten van een ruim assortiment in bovengemelde artikelen, die hij in staat is gesteld door eene nieuwe uitbreiding, welke hij aan zijne zaken gegeven heeft, UEd. tot de billijkste prijzen en tegen zeer soliede bediening aan te bieden, en tot welker levering hij zich minzaam aanbeveelt.

Continueert met plaatsen van Kunsttanden.

A. VAN BERKEL.
(2347) Lange Viesteeg, lett. C, N°. 160.

Kostschool voor R. K. Jonge Heeren,

te ELTEN,

onder directie van **S. VAN DER SCHANS.**

Om verkeerde geruchten te wederleggen, maakt de ondergeteekende hiermede bekend, dat hij door den ziekelijken toestand zijner echtgenoote daartoe verpligt, de regeling der huishouding en de verzorging der kinderen zijner kostschool met 1°. October e. k. zal overdragen aan den Heer *J. Jansen*, die vroeger vijf jaren bij hem als secondant werkzaam was. Het *onderrigt* zoo min als de *Directie* der inrigting, ondergaat daardoor eenige verandering. Het schooljaar begint 1° October. Prospectussen zijn op franco aanvrage verkrijgbaar aan het Instituut.

ELTEN, den 18 Julij 1856.

S. VAN DER SCHANS,
Directeur.
(2352)

Zoo even is bij W. THEOD. MEIJER te Arnhem van de pers gekomen en aan de Inteekenaren verzonden, d
23e Aflevering of Portie

GEKRUIDE ZIELESPIJS,

IN PORTIEN TOEGEDIEND DOOR EEN PASTOOR.

Voortdurend geniet dit **Volks Leer- en Leesboek over de Christelijke Godsdienst**, bij ruim 2000 Inteekenaren, den meesten bijval; bij H. Geestelijken als eene goede Handleiding; bij de Leeken als een nuttig, aangenaam onderhoudend, Christelijk Huis- en Familieboek. Hoewel met al dien ernst, welken de onderwerpen verdienen, is de behandeling inderdaad origineel, in gekuischte [illegible] geeft zelfs boertigen trant, en zoo eigenaardig en volkomen, dat de lezing geene studie maar eene uitspanning wordt, waarbij men naar meer blijft verlangen.

Niet slechts den Katholiek ter bevestiging, maar ook den Protestant, en vooral der protestantsche Geestelijkheid mag dit werk aanbevolen worden, al is 't ook enkel om uit pure nieuwsgierigheid, door en door bekend te worden met de schoone waarheden der Christelijke en Kath. Geloofs- en Zedeleer. Ieder die belang stelt in de kennis van God en Godsdienst, schaffe zich ten minste één jaar, voor ƒ 1.00, zes portiën *Zielespijs* aan; men zal er altijd eenige dier welbereide en goed gekruide schotels onder vinden, die smaken en, naar behoefte, geest en hart zullen voeden.

De Uitgever neemt de vrijheid te herinneren, dat de uitgave geschiedt met kerkelijke sanctie en vereerd door de inteekening en aanprijzingen van allegenze Bisschoppen; dat de afleveringen zich om de twee maanden doorloopend opvolgen en het geheele werk eenmaal een systematisch geregeld volledig Godsdienstig Handboek zal vormen; en dat in één jaargang *zes* aflev. of portiën verschijnen, ieder van ongeveer 40 bladz. en in netten omslag ingenaaid, voor den geringen prijs van ƒ 1.00 per jaar, waarvoor men bij iederen Boekhandelaar kan abonneren. Wie elke Aflev. direct bij de uitgave franco p. post wil ontvangen, bestelle onmiddellijk bij den Uitgever, met bijbetaling van nog 15 Cents voor de frankeerkosten.

Sedert een ruim half jaar waren de Ie tot VIIe portiën uitverkocht, maar is eene tweede verbeterde editie thans gereed, zoodat wederom kompleete Exempl., vier jaargangen à ƒ 4, en afzonderlijke Ns. zoo verre de voorraad strekt à 25 Cents, dadelijk verkrijgbaar zijn.

Hoofd-inhoud der **Gekruide Zielespijs**, Ie tot en met de XXIVe portie.

Eerste Deel.

Ie portie. Titelverklaring in plaats van Voorrede. Eerste Voorgeregt. Is godsdienstkennis ook noodzakelijk en verpligtend?

IIe portie. Tweede Voorgeregt. Welke zijn de vruchten van kunde en onkunde in de godsdienst?

IIIe portie. Wat de Lezer van den Schrijver, en Schrijver van den Lezer verwacht.

IVe portie. Eerste Hoofdstuk. Beantwoording der vraag: Wie is Degene, die ons het leven heeft gegeven, en welke zijn zijne Eigenschappen? Het bestaan van God bewezen; *a.* door het innerlijk bewustzijn; *b.* uit het bestaan der Schepselen; *c* uit de orde der natuur; *d.* en uit de duurzaamheid dier orde. Dan de vraag: zijn er Godloochenaars? met: eenige punten van overweging.

Ve portie *a.* Behoefte aan — en Bestaan eener bijzondere Openbaring; *b.* Opwekking tot dankbaarheid.

VIe portie. *a.* Hoe is Gods Openbaring tot ons gekomen? *b.* de H. Schrift of Bijbel. *c.* Mogen Katholieken den Bijbel lezen? (Eene zamenspraak.)

VIIe portie. Over de Overlevering. En een Brief aan de Lezers

Tweede Deel.

VIIIe portie. Vervolg van het Eerste Hoofdstuk. Antw. op de vraag: Wie is Degene, die ons het leven gegeven heeft, en welke zijn zijne Eigenschappen? — Gods Almagt.

IXe portie. Alomtegenwoordigheid en Alwetendheid Gods.

Xe portie. Goedheid Gods.

IXe portie. Menschengoed bij Gods Goedheid.

XIIe portie. Gods Barmhartigheid.

XIIIe portie. Strijdt het bestaan van natuurlijk en zedelijk kwaad niet tegen Gods goedheid? *a.* Hoe kan God zedelijk kwaad toelaten? Waarom laat God het natuurlijk kwaad toe?

XIVe portie. Gods Wijsheid.

XVe portie. Heiligheid Gods.

XVIe portie. Gods Regtvaardigheid; *a.* In de belooning van het goede.

XVIIe Vervolg. *b.* In het bestraffen van het kwaad.

XVIIIe portie. Twee voorname pligten omtrent Gods Eigenschappen.

Derde Deel.

XIXe portie. Beantwoording der vraag: Waartoe heeft God ons het leven gegeven? Voorwoord. Ons doel. *a.* Is de mensch tot een bepaald doel geschapen? *b* Is het voor den mensch nuttig zijn doel te kennen? *c.* Wat is het doel des menschen?

XXe Onsterfelijkheid der ziel.

XXIe portie. De Hemel. Wat is de Hemel?

XXIIe portie. Het groote doel gemist. Een kijkje in de hel.

XXIIIe portie. De Helbestorming. Een spiegelgevecht, (zamenspraak van twee studenten.

XXIVe portie. Onze bestemming op Aarde. *a.* Dat wij God moeten dienen. *b.* Een woord over de zaak. *c.* Een woord over de verpligting. *d.* Dat de dienst Gods eene eervolle, gemakkelijke en voordeelige dienst is.

NB. Deze laatste portie verschijnt in den loop van Julij.

(2820)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.